

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความรู้ ความคิดเห็น และการใช้บริการทางการแพทย์
 ของผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533
 กรณีศึกษาผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนกับโรงพยาบาล
 มหาราชนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวปิยพร โนตา

สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

อาจารย์นายแพทย์สมศักดิ์ ธรรมธิตวิวัฒน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชไมพร ทวีศรี	กรรมการ
แพทย์หญิงเพชรศรี ศิริรินทร์	กรรมการ
อาจารย์นายแพทย์พงศ์เทพ วิวรรณเดชะ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความคิดเห็นและการใช้บริการทาง
 การแพทย์ของผู้ประกันตน ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่ขึ้นทะเบียนกับ
 โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้กับการใช้บริการทางการแพทย์
 ความสัมพันธ์ของระยะทางจากที่พักถึงสถานพยาบาลที่กำหนด ระดับการศึกษา สิทธิด้าน
 การรักษาพยาบาลอื่น ๆ กับการใช้บริการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์
 ผู้ประกันตนในสถานประกอบการ 5 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน จำนวน 224 คน ซึ่ง
 ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi - stage random sampling วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
 แจกแจงความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ ANOVA , t - test

และ Chi - square test

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีพักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 4,044 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2,847.31 บาท ลักษณะงานที่ทำส่วนใหญ่เป็นการใช้แรงงาน มีสิทธิด้านการรักษาพยาบาลจากแหล่งอื่นนอกจากการประกันสังคมร้อยละ 61.2 ระยะทางจากที่พักถึงโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่เฉลี่ย 14.3 กิโลเมตร ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.46 กิโลเมตร

ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกันสังคมอยู่ในระดับปานกลาง (9 - 13 คะแนน) ส่วนใหญ่ไม่ทราบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนและเงื่อนไขการได้รับสิทธิ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ปรากฏว่า ความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มอายุ รายได้ และระดับการศึกษา แต่มีความสัมพันธ์กับลักษณะงานที่ทำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ส่วนการเจ็บป่วยของผู้ประกันตนใน 4 สัปดาห์ที่ผ่านมาส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคติดต่อ เชื้อพบว่าอัตราการใช้บริการของผู้ประกันตนที่โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่มีเพียง 0.09 ครั้ง/คน/เดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับกฎเกณฑ์ เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ของการประกันสังคม ยกเว้น การให้นายจ้างเลือกสถานพยาบาลแทน และการกระตือรือร้นที่จะไปใช้บริการมากขึ้น เมื่อมีพระราชบัญญัติประกันสังคม ส่วนความคิดเห็นต่อโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ นั้น ผู้มาใช้บริการมีความพอใจในระดับปานกลางในเรื่องความสะดวก และบริการของโรงพยาบาล และพบว่า ระยะทางจากที่พักถึงโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่และระดับการศึกษาของผู้ประกันตน มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) แต่การให้บริการโรงพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กับสิทธิด้านการรักษาพยาบาลอื่น ๆ

ผลจากการศึกษาจึงสมควรที่จะเร่งรัดปรับปรุงกฎเกณฑ์เงื่อนไขของบริการทางการแพทย์เพื่อให้ผู้ประกันตนมีโอกาสเข้าถึงบริการได้มากขึ้น รวมทั้งควรเผยแพร่ความรู้ แนวทางปฏิบัติและสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตนทราบ เพื่อแก้ปัญหาอัตราการใช้บริการต่ำ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้สถานพยาบาลคู่สัญญาหลัก (Main - contractor) จัดเครือข่ายให้มีสถานพยาบาลคู่สัญญารองระดับต้น (Sub - contractor) ให้แก่ผู้ประกันตนด้วย

Independent Study Title Knowledge, Opinions and Utilization of
Medical Services Under the Social Security
Act B.E. 2533 : A Case Study of Insured
Persons Registered with Maharaj Nakorn
Chiang Mai Hospital

Author Miss Piyaporn Nota

Master of Public Health Public Health

Examining Committee :

Instructor Dr. Somsak Thamthitiwat Chairman
Assist. Prof. Chamaiporn Tawichasri Member
Dr. Petchsri Sirinirund Member
Instructor Dr. Pongthep Wiwatthanadej Member

ABSTRACT

This study was conducted to investigate knowledge, opinions and utilization of medical services under the Social Security Act (SSA) B.E. 2533 of insured persons registered with Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. In addition, the relationship between knowledge and utilization, use of registered hospital services and its

distance from home, and education level and other medical benefits were determined.

Data were collected by interviewing 224 insured persons selected by multi - stage random sampling from 5 enterprises registered to Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. The data were analysed by using frequency, percentage, mean and standard deviation. The relationship was tested by using t - test, Chi - square test and one - way analysis of variance.

The results revealed that most of samples (42%) lived in Chiang Mai. Average distance from their homes to the hospital was 11.3 km. Their average salary was 4,044 Baht per month and 62.2% of them had medical benefits from other schemes.

The knowledge about Social Security Act was in middle level (9 - 13 scores). Most of them did not know about benefits covered by law. There was a statistically significant ($p < 0.05$) relationship between knowledge level and job characteristics, however there were no significant relationship between knowledge level and utilization, age, salary and educational level.

Major group of illness found among insured persons was an infectious disease. The frequency of utilizing Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital was 0.09 visits per person per month. Insured persons agreed with conditions and benefits of the scheme except employer's right to choose registered hospital. Interestingly, they were not encouraged by the Act to use medical service increasingly.

Regarding opinions on Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, they felt moderately satisfactory with medical services and its

convenience. There was a statistically significant ($p < 0.05$) relationship between usage of hospital services and distance from home to the hospital, and between usage and educational level. But there was not a statistically significant relationship between usage of registered hospital services and medical benefits from other scheme.

From the results of this study, it was suggested that medical services of the hospital should be improved in order to increase accessibility. In addition, knowledge about rules and benefits should be given to insured persons in order to solve the problem about low rate of utilization. Furthermore, the distribution of sub-contractor by the main-contractor should be promoted.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved